І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 79. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го КВІТНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 29, 1965 No. 79. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 28 квітня 1965 року

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗАЯВИВ, ЩО ПЕРЕДБАЧЕНИЙ ДЕФІЦИТ В ЦЬОМУ РОЦІ ЗМЕНШИВСЯ НА ОДИН БІЛЬЙОН, і становитиме $5,300,000,000 при кінці цього фінансового року, це значить 30-го червня. Половина з цього однобільйонового зменшення припадає на менші видатки уряду, а друга половина спричинена тим, що були більші прибутки з податків, як передбачалося в січні цього року, коли складали федеральний бюджет. Бюджет цього року має мати $97 більйонів видатків і $91.7 більйона прибутків. Президент підкреслював на пресовій конференції, що його уряд старається при кожній нагоді зменшувати урядові видатки, щоб добитися збалянсованого бюджету.

РЕВОЛЬТА АРМІЇ В ДОМІНІКАНСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ НЕ ВДАЛАСЯ І ПРОВІДНИКИ ЇЇ ПІДДАЛИСЯ третього дня бунту. У вівторок 27-го травня були завзяті бої, в яких згинути мали сотки осіб, — докладних даних немає. Перемогла фльота й летунство, які були проти того, щоб на президента країни вертався колишній президент Хуан Бош, що живе в Порто Ріко. До замирення причинився американський амбасадор в Сан Домінґо. Стало на тому, що країною керуватиме військова хунта, яка має розписати вибори, що відбудуться у вересні цього року. Покищо в Домініканській Республіці в середу, 28-го квітня, не було жадного уряду. Оголошено вимковий закон, мають створити військову хунту. Американські кораблі й гелікоптери евакуювали 1,172-ох американських громадян.

ПОМЕР ЕДВАРД Р. МОРРОВ, ВІДОМИЙ ЖУРНАЛІСТ І КОЛИШНІЙ ГОЛОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ АГЕНЦІЇ ЗДА у віці 57 років, нездужаючи на пістряка від 1963-го року. Морров вславився своїми радіовими звітами під час війни. Президент Джансон назвав його „шляхетним і лицарським вояовником за правду". Після війни Морров вів окрему програму на телевізії, і мільйони осіб дивилися на нього при своїх апаратах, слухаючи його документальних вістей в програмі „Сі іт нав". Покійний був завзятим курцем, викурював від 60 до 70 цигарок денно.

СЕКРЕТАР СКАРБУ ГЕНРІ Г. ФАВЛЕР ЗА ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ ДЛЯ ТИХ, ЩО НАЙМЕНШЕ ЗАРОБЛЯЮТЬ. Фавлер промовляв на телевізії і сказав, що особи й родини з найменшими прибутками мають мати зменшені податки, але в цьому році ще немає пляну в цій справі, бо Конґрес має схвалити зменшення податків від люксусових товарів. Проєкт про зменшення податків для бідних буде внесений в найближчому році, якщо економіка буде зростати так, що дальше зменшення податків буде потрібне, і якщо стан федерального бюджету дозволить на зменшення податків.

ЗРІСТ В КАНАДІЙСЬКІЙ ЕКОНОМІЦІ ДОПОМАГАЄ ЗМЕНШИТИ ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ, — стверджують економісти з Федерального Департаменту Праці. Вони сподіваються, що збільшування числа варстатів праці допоможе зменшувати число безробітних та давати працю не тільки молодим, що вперше виходять на ринок праці, але і для тих, що довший час були без праці внаслідок автоматизації праці. Число безробітних зменшилося з 456.000 (6.8% всіх робітних сил) до 5.6 відсотка — 387.000 осіб. Економісти передбачають, що влітi відсоток безробітних зменшиться до 3%.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЕ ҐОЛЛЬ ВИГОЛОСИВ 27 ц. м. промову до народу через радіо-телевізію, в якій знову підкреслив незалежність французької закордонної політики від Америки та Атлантійського обширу, але двократно згадав про приязнь Франції з Америкою. Він висловився за „активне зрозуміння" між Францією і східньоевропейськими, себто комуністичними, країнами.

ОБ'ЄДНАНА АРАБСЬКА РЕСПУБЛІКА (ЄГИПЕТ) ВІДКЛИКАЛА свого амбасадора з Тунісії, задемонструвавши цим свою ворожість до політики туніського президента Габіба Бурґіби і його пропозиції — порозуміння з Ізраїлем на базі колишньої пропозиції Об'єднаних Націй. У Тунісі кілька тисяч демонстрантів вибили вікна в єгипетській амбасаді.

СССР ВАГАЄТЬСЯ У СПРАВІ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРО КАМБОДЖУ. Діючий віце-міністер закордонних справ Василій Кузнєцов (Громико перебуває з візитою в Парижі) заявив, що нове становище голови Камбоджі Нородома Шігианука створило „нову ситуацію": Шіганук висловився проти участи в такій міжнародній конференції ЗДА і Південного В'єтнаму. Тому Британія і СССР ще не вислали офіційних запросин на таку конференцію.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ПРИБУВ з офіційними відвідинами до Італії. Британія має з Італією приязні взаємини.

НА 1-МУ ДІЛОВОМУ ЗАСІДАННІ КОМІСІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ДЛЯ СПРАВ РОЗЗБРОЄННЯ в мин. понеділок Микола Федоренко, замість говорити про роззброєння, гостро заатакував американську закордонну політику, почавши від становища супроти Куби та скінчивши на Конґо і В'єтнамі. Адлей Стівенсон у відповіді пригадав йому, що СССР збільшив від останньої світової війни свою територію на 264.000 кв. миль. Промова Федоренка потвердила, що СССР наполягав на скликання 114-членної Комісії роззброєння виключно з пропаґандивних мотивів — ствердив Адлей Стівенсон.

НА 8-МУ КОНҐРЕСІ НІМЕЦЬКИХ СТУДЕНТІВ НА ТЕРЕНІ УНІВЕРСИТЕТУ В БОННІ ГОСТРО КРИТИКОВАНО ніби-то перестарілу та назадницьку систему навчання і виховання в західньо-німецьких високих школах. Декани факультетів ніби-то мають права „середньовічних князів", а студенти є їхніми „невільниками".

ЗІБРАННЯ 50.000 ВІРМЕН У ЛИВАНІ ВІДЗНАЧИЛО 50-ті роковини масакри кругло 1.500.000 вірмен у Туреччині під час першої світової війни. Турки закинули тоді вірменам вороже відношення до держави і масово вбивали їх. Тепер у Туреччині всього яких 125.000, а більше мільйона їх еміґрували до сусідніх арабських країн.

АНДРЕЙ ГРОМИКО ЗАПЕРЕЧИВ У ПАРИЖІ, наче б він замовив був люксусове авто „Лінкольн-Континентал" за 17.000 дол., заявивши, що він завжди користується великим совєтським моделем „ЗІМ". Однак „Ню Йорк Таймс" потверджує, що совєтський „Амторг" заплатив вже 17.000 дол. за те авто, яке знаходиться вже в дорозі до Ленінґраду й було замовлене для совєтського міністерства закордонних справ.

АЗІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ПОТЕРПІЛИ НЕВДАЧУ на азійсько-африканській конференції в Джакарті, Індонезії, скликаній з нагоди 10-річчя Бандунґської конференції. Заходи північно-в'єтнамського прем'єра Фам Ван Донґа, підтримані Комуністичним Китаєм, Індонезією і Північною Кореєю, щоб засудити ЗДА за їх політику у В'єтнамі, стрінулись з відмовою від великої більшости приявних делеґатів.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ ЗМЕНШЕННЯ ДЕФІЦИТУ НА БІЛЬЙОН ДОЛЯРІВ

Вашинґтон. — Президент Джансон на пресовій конференції 27-го квітня хвалив економічну політику свого уряду та обороняв програму поборювання вбогости в цій країні. Президент заявив, що передбачуваний дефіцит у федеральному бюджеті в січні того року мав виносити — $6 300 000 000, але вже тепер видно, що він при кінці цього року буде на 1 більйон менший. Сталося це тому, що уряд зменшив свої витрати на $500 000 000, а також тому, що прибутки з податків збільшилися на таку саму суму в порівнянні з тим, як передбачувано при складанні бюджету. Президент, відповідаючи на питання журналістів, обороняв програму як поборювати вбогість в цій країні. Заява Президента була відповіддю на ту критику, яку чути було в Конґресі перед Великодніми святами. Критики нарікали, що з поборювання вбогости дехто хоче робити політику. Президент сказав, що в цій справі натрапляється на деякі труднощі, але їх легко буде перемогти. Але Джансон заявив, що досі не було такої справи, яка допомагала б такому різному й великому числу людей і з таким повним успіхом. Президент ствердив, що має повне довір'я до директора цієї програми — Сарджента Шрайвера. Досі зголосилося до Корпусу Праці 250 000 молодих осіб; до внутрішнього Корпусу Миру зголосилося 16 000 осіб. Вже 300 повітів в різних стейтах викінчують програму праці цих корпусів. 45 000 студентів дістають допомогу в своїх студіях. Понад 150 000 дорослих осіб перевишколюються, щоб могли дістати фахову працю. Президент повідомив, що нові табори для працівників Корпусу Праці відкриються в стейтах Арізоні, Мейні, Міннесоті, Дакоті, Монтані, Ню Мехіко, Північній Дакоті, Огайо, Юта і Вашинґтоні. Антоні Дж. Селебрізі, секретар здоров'я, виховання і добродійности, виявив подробиці, як 45 000 незаможних студентів користають із фондів, що призначені на боротьбу проти убозтва. Студенти дістають працю у вимірі 15 годин тижнево, за що в одному —семестрі заробили по $250.

Українське народне мистецтво на Світовій Виставці

Ню Йорк, Н. Й. — Дня 23. квітня 1965 Відділ 72-ий „Союзу Українок" влаштував виставку українського народного мистецтва в „Пюренс Пентгавз" в павільоні „Беттер Ливінґ Сентер" на Світовій Виставі. Показ, як малювати українські великодні писанки, продемонстрований панею Лілі Богонко, та показ українських вишивок, представлений п-ею Анною Редош, особливо цікавили та звертали увагу глядачів виставки. На виставці в елеґантному сальоні були українські килими, кераміка, дереворити, писанки, вишивані обруси та вишивані пошевки, які зібрала п-і Марія Душник, культурна референтка Відділу, що керувала виставкою. Під час виставки панна Марша Метрінко, бувша „Місс Ню Йорк Ситі" на 1964 рік, перевела інтерв'ю з членками Від. 72-го „Союзу Українок", яке було опісля передане через одну з місцевих радіо-стацій.

Вечером група була запрошена на телевізійну стацію в Павільоні (РСА) для переведення 15-мінутової програми в кольорах, що була накручена на тасьму перед публікою та була передана через т. зв. „кловзд сиркют" на Виставці і буде повторювана періодично під час цілого сезону виставки.

Програма почалася показом величавої української чудри, яку побільшено на цілу ширину екрану. Тоді п. Джан Коленбек, заповідач програми запитав п-ню Душник, що Відділ 72-ий „Союзу Українок" робить на виставці. Вона відповіла, що Відділ влаштовує показ українського народного мистецтва на запрошення „Пюренс Пентгавзу." Пані Душник рівнож додала, що цей день є Великодною П'ятницею для багатьох українців. Заповідач тоді перевів інтерв'ю з іншими жінками, які стояли в ряді, кожна з них держачи якийсь предмет українського народного мистецтва. Всі вони були зодягнені в українські вишивані блюзки. Молоді дівчата, в розкішних національних одягах, пояснювали, з якої части України ці одяги походять. П-і Мей Демей, голова Від. 72-го „Союзу Українок", привітала присутніх традиційним „Христос Воскрес", на що вони відповіли „Воістину Воскрес", і п. Коленбек передав ці слова публіці в англійському перекладі.

Опісля заповідач представив п-ню Богонко, яка, сидячи при столі, продемонструвала спосіб малювання українських писанок та вияснила техніку самого процесу. Вона додала, що цей традиційний український звичай вона переняла від своєї матері, а тепер передає його своїм двом дочкам, які, разом з третьою дівчиною, стояли при столі.

Треба додати, що всі найдрібніші детайлі кольорування писанки вийшли надзвичайно добре на телевізії. Так само інші українські предмети мистецтва, головно писанки та вінки на головах дівчат і пань творили неначе діямантову корону на кольоровій телевізії. Ця мистецька виставка 72-го Відд. „Союзу Українок" була широко коментована у місцевій пресі та через радіостації.

Українці Ню Йорку візьмуть участь в Параді Льояльности 1965 року

Ню Йорк. — В цьогорічній Параді Льояльности, яка відбудеться в Ню Йорку в суботу 1 травня ц.р., візьме участь численна українська група, зорганізована Комітетом Об'єднаних Американсько-Українських Організацій міста Ню Йорку. Відділ УККА. В поході для відзначення Дня Льояльности братимуть участь крім українців також численні американські організації та представництва окремих національних груп. Головний похід ітиме П'ятою Евню. Збірка української групи призначена на 91-ій вулиці між Медисон і Парк Евню о годині 1:30 по полудні. Українська група ітиме на чолі походу. Учасники походу машерувати муть шістками. Кожна група матиме свого провідника-впорядника, який перебуватиме в тісному контакті з головним впорядником — українським маршалом походу. Організації будуть брати участь в поході із своїми прапорами. Молодь, зорганізована в молодечих організаціях, виступатиме в своїх однострояx й із своїми прапорами. Кожна організація матиме свої транспаренти англійською мовою. Комітет Об'єднаних Організацій сподівається численної участи українців у цій Параді Льояльности.

● **Президент Замбії** Кеннет Каунда заявив, що він звернувся до комуно-китайського уряду в Пейпінґу з запитом, чи комуністична брошура, друкована в Тірані в Альбанії, і кольпортована по всіх країнах Африки, є офіційно визнана Пейпінґом. У тій брошурі п. н. „Революція в Африці" закидається названому чорному президентові, що він є „пахолком імперіялістів". Куанда заповів, що він буде „боронитися, як чорт" проти кожного, хто буде втручатися до внутрішніх справ краю.

В БОЮ З ПАРТИЗАНАМИ

Південнов'єтнамська артилерія обстрілює з 155-міліметрової гармати позиції комуністичних партизанів під час бою в Південному В'єтнамі. В атаці В'єтконґу брало участь яких 3 000 партизанів.

ПРЕЗ. ДЖАНСОН СТВЕРДЖУЄ, ЩО УГОДІВСТВО СПРИЧИНЮЄ ЩЕ БІЛЬШУ ВІЙНУ

ПРЕЗИДЕНТ ЗНОВУ ОКРЕСЛИВ ЦІЛІ І ХАРАКТЕР АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ У ПІВДЕННІЙ АЗІЇ

Вашинґтон. — „Від Мюнхену (Мюнхенської угоди у відношенні до Гітлера в 1938 р.) аж по нинішній день ми навчилися, що покоритися аґресії це значить тільки спричинити ще гірші погрози і привести до ще нищильнішої війни. Стояти твердо — це одинока ґарантія тривкого миру" — сказав президент Джансон у вступній заяві до своєї пресової конференції з минулого вівтірка 27 квітня ц. р. Цю конференцію передавано через радіо й телевізію для підкреслення її значення для цілого народу. Президент пригадав, що Північний В'єтнам заатакував свого південного сусіда, Південний В'єтнам, і що Америка поспішила своєму приятелеві та союзникові з допомогою задля збереження там волі і незалежности. „Програ в Південному В'єтнамі означала б для приязної країни терор і гніт. Вона підбадьорила б і підштовхнула б тих, які шукають поярмлення всіх вільних країн в їхньому засягу. Наш власний добробут, наша власна воля були б у великій небезпеці". Президент звернув увагу, що Америка довго зволікала з відплатними заходами проти Північного В'єтнаму, не зважаючи на щораз нові акти терору, вбивств і саботажів. Щойно тоді, коли стало ясно, що цю американську терпеливість і поміркованість комуністи розуміють як слабість, приступлено до бомбардування стратегічних цілей у Північному В'єтнамі. Президент кількакратно підкреслив, що американська політика сполучає рішучість з поміркованістю та продовжування оборони Південного В'єтнаму з бажанням миру. Президент заявив, що його готовість до переговорів без ніяких передумов має дальше важність без уваги на теперішнє становище ворогів. Підкреслення, що ЗДА готові до переговорів „з кожною країною, з кожним урядом" коментатори пояснюють, як відкинення становища Комуністичного Китаю, що представником Південного В'єтнаму є тамошня підпільно - революційна організація Фронт Національної Єдности, що керує партизанським рухом. ЗДА вважають ту організацію за знаряддя в руках Північного В'єтнаму. На запит журналіста, яка думка Президента щодо критиків бомбардування Північного В'єтнаму і щодо того, що ніби також деякі американські приятелі не вдоволені американською політикою у В'єтнамі, Президент висловив здивування, що деякі американці співчувають мертвим мостам, що їх бомбардує американське летунство, а мовчали, коли комуністичні терористи кинули бомбу під американську амбасаду, вбиваючи і ранючи багато осіб. Щодо американських приятелів, то — заявив Президент — не треба прикладати ваги до тих, які перестають бути приятелями. — Справа В'єтнаму була центральною проблемою тієї пресової конференції. Крім великої вступної заяви Президента у цій справі — на 14 запитів 8 стосувалися В'єтнаму.

В Нюарку відбудеться дискусійний вечір в справі піклувального дому

Нюарк. — В найближчу суботу, 1-о травня Атлетично-Спортове Товариство „Чорноморська Січ" в Нюарку, Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ Метрополії Ню Йорку та „Самопоміч" Відділ в Нюарку улаштовують тут вечір дискусії в справі піклувального дому в Метрополітальній Окрузі для хворих затяжними недугами, які потребують постійної професійної опіки та догляду. Дискусію започаткують лікарі: д-р Богдан Олесницький з Нюарку та д-р Роман Осінчук з Ню Йорку. Наради ці відбудуться о годині 7-ій вечором в приміщенні Товариства „Чорноморська Січ" при 508. 18та Евеня в Нюарку. З огляду на важливість і актуальність потреби Піклувального дому можна сподіватись численної участи представників товариств та зацікавлених громадян. (Гл. у цій справі стаття д-ра Богдана Олесницького: „Важлива справа" на 2-гій сторінці в цьому числі).

Михайло Турко, союзовий діяч, кандидує на колектора податків у Форд Сити

Форд Сити, Па. Місцевий щоденник „Лідер-Таймс" подає вістку, що між шести кандидатами на колектора податків у цьому місті є Михайло Турко, один із найвидатніших та найуспішніших союзових діячів-організаторів з народженої в Америці генерації.

М. Турко є секретарем 63-го Відділу УНС в тому місті, що його часто називають „Союзовим містом" з уваги на те, що велику частину провідних урядів в управлінні того міста займають члени УНСоюзу. Кандидатура п. Турка на демократичного кандидата на податкового колектора буде вирішена в правиборах, що відбудуться там у вівторок 18 травня. П. Турко своєю енергійною активністю здобув собі багато приятелів у місті та очікує загальної підтримки під час правиборів.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

ПРОФ. ЯР. РУДНИЦЬКИЙ ЗАПРОШЕНИЙ НА КОНҐРЕС ФОНЕТИЧНИХ НАУК

Вінніпеґ. — Світовий Конґрес Фонетичних Наук відбудеться з кінцем серпня ц. р. в Токіо, Японія. Організаційний КомітетКонґресу під керуванням проф. Масао Оніші запросив багатьох учених різних країн до участи в Конґресі. З українських мовознавців запрошення одержав проф. Яр. Рудницький із Вінніпеґу. Він зголосив доповідь на тему „Фонетичні зміни в мові українців Північної Америки."

Крім цього Українська Вільна Академія Наук у Канаді переслала на міжнародню виставку з нагоди Конґресу в Токіо низку видань, присвячених українському мовознавству, в цьому праці проф. Ю. Шевельова, Митрополита Іларіона Огієнка, професора Б. Ящуна, проф. К. Кисілевського, В. Климаша й ін.

ВЕЧІР ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ В ЛМКЛЮБІ В НЮ ЙОРКУ

Літературно Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштовує в суботу 1. травня програму присвячену творчості українських письменників та композиторів, які пишуть для дітей.

В програмі твори: Романа Завадовича, Іванни Савицької, Леоніда Полтави, Ніни Мудрик-Мриц, Діми, Миколи Щербака, Алли Коссовської, Лесі Храпливої, композиторів: Миколи Фоменка, Івана Недільського, Ігоря Соневицького, Оксани Тарнавської.

Виконавцями рецитацій, розповідей, музичних та вокальних точок будуть самі діти, дошкільнята й школярі.

Між ними виступить теж хор Музичного Садочка при Українському Музичному Інституті під орудою проф. Галини Мирошниченко-Кузьми, та ансамбль молодих співаків під проводом проф. Євгенії Чапельської.

Під час вечора буде теж виставка й продаж дитячих книжок. Початок точно в годині 4-ій після полудня, в залі Літературно-Мистецького Клюбу при Другій Авені.

ДОПОВІДІ В ШИКАҐО

Шикаґо. — В днях 3 і 4 квітня ц. . перебували в Шикаґо члени Центральної Управи ОДВУ: Ярослав Гайвас, д-р Володимир Михайлів, Роман Шраменко і професор Юрій Пундик та ред. Осип Зінкевич. Крім нарад членів —ЦУ з управами 2-го і 52-го відділів ОДВУ та Відділу МУН, — 3-го квітня ввечері відбулася зустріч гостей з членами й симпатиками ОДВУ, під час якої вислухано доповіді проф. Ю. Пундика на тему: „Український націоналізм" Доповідь п. Романа Шраменка, організаційного референта ЦУ ОДВУ, мала за ціль накреслити рамки практичної праці ОДВУ на широкому тлі подій і ситуації, що їх накреслив його попередник. Зустріччю проводив ЦУправи інж. Ст. Куропась.

В неділю 4-го квітня 1965 р. заходами 2-го Відділу ОДВУ відбулися публічні доповіді Ярослава Гайваса на тему: „Що можна, а чого не можна в нашій визвольно-політичній акції" та ред. О. Зінкевича „Україна сьогодні". Присутніх біля 250. Цією зустріччю членівн ЦУ з громадянством проводив голова 2-го Відділу ОДВ-у д-р Андрій Гаєцький.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КОМІСІЇ ДОПОМОГИ СТУДЕНТСТВУ

Париж . — Десяті звичайні Загальні Збори Комісії Допомоги Українському Студентству (КОДУС-у) відбудуться 8 травня 1965 р. о годині 16-ій в Парижі у приміщенні Української Католицької Місії, бульвар Сан Жермен, ч. 186.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ДРУЖИНИ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ХУЛІҐАНАМИ

. . . Потім трапилося таке, про що Костя не любить згадувати. Більше місяця пролежав у київській лікарні. З його скупих слів я зрозумів — пише кореспондент „Молоді України" з 3 квітня ц. р. — що довелося мати сутичку з хуліганами.

— Тепер обходять хуліганів десятою дорогою?

— Навпаки. Після лікарні записався в дружину боротися з хуліґанами.

ВИМАГАЄ КНИЖОК, ЩО ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ, ВІДДАНИХ РЕЖИМОВІ

На останньому з'їзді московських письменників літературно-партійний „бос" Л. Соболєв чимало місця приділив питанням дитячої літератури. Він тішився, що книжки для дітей пишуть багато провідних письменників.

Основний мотив у його настанові — це писати такі книги, що виховують надійну зміну старшим у дальшому закріпленню совєтського режиму.

Треба писати, — настановляв письменників Л. Соболєв, — про совєтську батьківщину, про революцію, про громадянську війну. Герой дитячої книжки має бути істотою дійовою. Діти та юнацтво повинні дістати твори, насичені глибоким комуністичним змістом. (з „Радянської України" за 4 березня ц. р.).

ЧИ ЛИШЕ „МИСЛИВЦІ ЗА ДОВГИМ КАРБОВАНЦЕМ"?

В. Курликов, секретар комсомолу Чернівецької машинової фабрики, у своїй статті („Молодь України" за 4 квітня ц. р.) бештає молодих інженерів за те, що вони мовчки дивляться на свої дипльоми, як на засоби для проживиття і на його доручення махають руками.

Один інженер так прямо й сказав: „А хто мені заплатить за ваші навантаження?"

Молодих фахівців та робітників, які виявляють нехіть до режимних справ, комсомольський секретар називає „шабашниками" та мисливцями за довгим карбованцем".

Щоб змусити їх працювати й після закінчення робітнього дня, В. Курликов пропонує, щоб підвищення розряду робітників і платня інженерів залежали не лише від уміння, але й від їх активности у виконанні, як він каже, громадських доручень.

МАЙСТЕР — ЦЕ ШТОВХАЧ

Одному вправному робітникові харківського тракторного заводу, який працював біля варстата, запропонували бути майстром. А він руками й ногами:

— Ні. І не вмовляйте.

Причину, чому робітники, які позакінчували технікуми, не хочуть іти на роботу майстрів, виявив кореспондент „Молоді України" з 2 квітня ц. р. За його словами, майстер — це штовхач. А хіба сумлінна людина схоче бути штовхачем та, як сказав один юнак, крутитися, мов білка в колесі . . .

ЦУКЕРКИ, ЩОБ ДІТЕЙ ЛЯКАТИ

Продають у нас цукерки. Їх назвали „Щасливе дитинство". Але ними лише дітей лякати, щоб ніколи більше не просили, — такий цукерки мають не тільки непривабливий а жахливий, зовнішній вигляд. („Молодь України" з 3 квітня ц. р.).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Труднощі інформаційної служби

Минулого тижня відбувались в Ню Йорку з'їзд видавців американських газет та наради деяких пресових аґенцій. Американська преса — це потуга, і її наради, ділові обіди та бенкети були тереном виступів найвищих державних мужів та дипломатів. Вони також дали нагоду для прилюдних заяв, що стосувались однаково світу преси, як і внутрішньодержавної та міжнародної ситуації. Окрему увагу звернула скарга президента Асоціяції редакторів аґенції Ассосіейтед Пресс Джорджа Біба проти державної Інформаційної Аґенції, яка ніби не подає американській пресі „повних і правдивих" інформацій про події у Південному В'єтнамі. Американський редактор жалівся, що названа державна установа контролює та обмежує вістки, що їх подають представникам американської преси у Південному В'єтнамі, цивільні і військові американські чинники.

Американська преса віддавна стоїть на принциповому становищі, що не сміє бути найменшої тіні цензури, себто обмежень пресово-інформаційної служби збоку будь-яких державних, цивільних чи військових чинників. Відомо, що в критичних історичних моментах американські президенти відкликалися до „добровільної самоцензури" журналістів, щоб вони самі мали на увазі, які необачні вістки можуть зрадити ворогові важливі для нього подробиці. З другого боку, відомо також, що в умовах вільного суперництва преси, яка без вийнятку знаходиться в руках приватних власників, мусить існувати погоня за новинами. Вона стала головним джерелом „ловлі сенсацій", характеристичної для великої частини американської щоденної преси, а при існуючому величезному штабі співробітників газет трудно вимагати, щоб усі вони мали досконале почуття, що — особливо в часі війни — можна, а чого не треба писати.

Відомо, що система демократії — найкраща, але й найтрудніша, бо вимагає від громадян найбільшої державно-політичної зрілости. Бачимо мало не щоденно, якою обосічною може бути демократія, що її використовують її вороги, які, ніби борячись за ідеальне збереження її та стосування в усіх ділянках громадського життя — насправді її підкопують. В нинішньому новому критичному для Америки часі вільна американська преса переживає також трудний час: зберегти принцип „повної і вірної" інформації з одночасним принципом — не подавати нічого, що могло б інформувати також ворога про речі, про які він з іншого джерела не довідався б.

Єдність комуністичного фронту

Від часу „ідеологічного" спору між Москвою та Пейпінґом, постав теж і в західньому світі спір: чи це тільки тимчасова сварня в комуністичній сім'ї, чи розлам, який штовхає Москву в бік Заходу. Керівні американські кола викували навіть офіційну теорію існування „різних комунізмів", що їх, мовляв, слід трактувати окремо, по-різному, залежно від ступня їх загрозливости.

Війна на терені Південного В'єтнаму сколихнула тими теоріями. Суперництво між Москвою і Пейпінґом проявлялось у практиці в переліцитовуванні в антиамериканізмі. Твердження, що Москва не хоче війни у Південній Азії, бо така війна дала б нагоду червоному Китаєві відіграти в ній активнішу ролю, аніж може її грати Совєтський Союз просто з географічних причин, це твердження логічне. Але водночас Москва ніяк не хоче залишитись позаду Пейпінґу, як союзник Північного В'єтнаму і як той центр міжнародного комунізму, що сприяє „визвольним рухам проти імперіялістів".

Те принципове становище Москви з'ясоване знову виразно у великій промові речника совєтської державно-партійної верхівки Пйотра Демічева на параді в Кремлі з нагоди 95-их роковин від дня народження Леніна. Делеґований совєтською верхівкою до цієї місії Демічев звернувся до всіх „братніх комуністичних партій світу", включно — очевидно — з китайською, щоб вони узгіднили „єдність дії" проти „аґресивного імперіялізму". Іншими словами: щоб комунізм у всьому світі виступав, зокрема у справі В'єтнаму, за одним пляном проти Америки. Тому, що Демічев, задля збереження обличчя компартії СССР, застерігся, що вона стоїть далі за „співіснування" та виступає проти „догматизму і схолястицизму", то „Ню Йорк Таймс" вважає, що СССР ніби стоїть далі за співпрацю з Заходом. А втім, сутньою у тій промові Демічева є заява, що СССР вважає „компартію Китаю і китайський нарід за свого союзника у боротьбі проти імперіялістів". Москва свідома того, що після загину комунізму в Китаї — це тільки питання дуже короткого часу, коли загине й московський комуністичний центр. Не державні російсько-китайські інтереси, а свідомість взаємозалежности існування комуністичних режимів — вирішний момент для їх постави в часі великої кризи. Тому всі вони йдуть разом проти ЗДА.

Д-р Богдан Олесницький

ВАЖЛИВА СПРАВА

В житті української еміґрантської спільноти є стільки важливих справ громадського порядку, що інколи важко є рішити, котру з них, як найбільше актуальну та пекучу, слід поставити в центрі громадської уваги. Коли зважити, що наше еміґрантське середовище під суспільним оглядом вже достатньо зрізничковане і доволі багате в людські кадри, то можна сподіватись, що для всіх важливих й актуальних злободенних проблем найдуться відповідні люди і відповідні засоби і що інтенсивна акція в користь такої чи іншої справи — зовсім не послабить нашої активности у відношенні до інших актуальних і невідкладних справ.

З такими думками, з надією на здоровий громадський змисл нашого середовища і зі щирим захопленням для дуже важного і під кожним оглядом корисного і благородного задуму — хочемо виступити перед громадою з проєктом українського піклувального дому.

Піклувальний дім (Nursing Home) — це установа чи інституція пів - шпитального характеру, в якій під лікарським наглядом приміщується для піклування хронічно та невилічно хворих людей. Для цих хворих шпитальне лікування вже закінчене і непотрібне, але вони не є здорові і їх стан здоров'я вимагає не тільки безперебійної опіки і фахового піклування, але інколи, як у випадках паралічів, також і модерних регабілітаційних заходів, що їх — мимо найліпшої волі та посвяти з боку родини — ледви чи можуть вони найти у приватному домі.

Це правда, що невилічно хворій людині, яку доля залишила живою на ласку та опіку других, — найкраще таки в себе дома між найближчими їй людьми. Нажаль не завжди існує така можливість і часто таку хвору людину — хоч і яка вона для нас близька і дорога, ми мусимо примістити у піклувальному домі. У модерній лікувальній системі піклувальні доми відіграють важливу ролю, запотребування на них постійно зростає і зростає також число цих менших або більших здоровних інституцій.

Велика більшість цих піклувальних домів — це зовсім не харитативні чи добродійні інституції, але приватні, комерційно калькульовані підприємства, головним завданням яких є користати з коньюнктури і приносити дохід. В самій найближчій околиці Нюарку т. зв. „жовті сторінки" телефонічної книги реклямують 38 піклувальних домів, в яких оплата — залежно від кількости хворих у кімнаті — виносить 75 до 125 долярів на тиждень.

Всі піклувальні доми є під формальною контролею стейтової влади і мусять мати ліценцію від стейтового департаменту інституцій та аґенцій, завданням яких є дбати, щоб в акредитованому піклувальному домі були сповнені всі законом передбачені устаткування і вигоди. Багато піклувальних домів приміщується за містом у старих, житлових віллях, — що їх нашвидку перероблено, достосовуючи їх до нового завдання. У практиці якось так складається, що в багатьох піклувальних домах, на жаль не можна знайти тих — законом передбачених — високих стандартів, що їх ми хотіли б бачити в такого роду здоровній чи лікувальній установі, яка за досить високою винагородою приміщує в себе може найбільш нещасливих людей, які без надії на поворот до здоров'я, в безрадности та смутку доживають останніх днів свого життя, що чи не гірші від наглої смерти.

Ми, лікарі, що висилаємо наших хворих до піклувальних домів, — а відтак їх там відвідуємо, — маємо нагоду спостерігати ці невідрадні і психологічно прогноблюючі умовини, в яких вони там перебувають, не зважаючи на те, що їх родина або аґенція суспільної опіки платять за них зовсім немалі гроші. Зокрема прикро і боляче є зустрічати там наших українських пацієнтів — інколи знаних і заслужених громадян зі старої чи нової еміґрації, які попри свою хворобу та зв'язані з нею фізичні терпіння — дуже дошкульно переносять умовини чужого і байдужнього для них середовища, — тим більше, коли, прибувши сюди в старшому віці, — вони не зуміли опанувати англійської мови.

Ці наші спостереження і принагідні зустрічі з прикладами невідрадної дійсности, в якій найшлись деякі наші люди внаслідок такої чи іншої затяжної і невилічної хвороби, а також свідомість, що невблаганний процес старіння напевно не ощадить нашої еміґрантської спільноти і з природи речі щораз більше з-поміж нас — скорше чи пізніше — мусітиме шукати притулку в піклувальному домі, — вже віддавна дає нам спонуку подумати про можливості створення українського піклувального дому.

Фактом є, що широка українська громада метрополітальної округи Ню Йорку та Нюарку вже під теперішню пору насправді потребує хоч одного власного піклувального дому і що в будуччині ця потреба буде ще більше актуальною та дошкульною. Справа українського піклувального дому вже не раз була обговорювана в Українському Лікарському Т-ві — в середовищі, яке, як ніхто другий, свідоме жорстокої необхідности та актуальности такого задуму і є рішене для його реалізації подати українському громадянству повну фахову і моральну допомогу.

А втім, маємо достатню підставу думати, що в часі, коли процвітає велике число комерційно подуманих піклувальних домів — не повинно бути дуже великих труднощів для створення та ведення такої установи, яка в основі була б громадською і непрофітною і якої дійсним завданням було б нести своїм нещасним лікуванцям правдиву поміч і розвагу. Справа українського піклувального дому здається нам під фінансовим оглядом зовсім можливою та реальною, — тим більше, що на ринку існує запотребування на місця у піклувальних домах. Це запотребування буде ще більше, коли ввійде в життя федеральний закон про медичну опіку для старших людей, який включає теж оплачування за перебування у піклувальних домах.

Оперативні кошти піклувального дому в тутешніх умовинах є направду високі — але високими теж є оплати за побут у піклувальному домі. Ми не думаємо, що український піклувальний дім повинен прийняти на себе обов'язок матеріяльної допомоги своїм українським пацієнтам — шляхом приміщування їх безкоштовно або за зниженими оплатами — бо цього роду поміч — це завдання інших установ чи аґенцій суспільної опіки. Вистане, коли прихід з діяльности піклувального дому, після покриття коштів заборгування, — буде вжитий для створення більшої вигоди і комфорту його українських лікуванців. Ми свідомі того, скільки хосенного і доброго може зробити для українських лікуванців українська адміністрація піклувального дому — хоча б при помочі таких, здавалося б, дрібних речей, як харчування українськими стравами, передавання української музики через місцеві гучномовці, забезпечення пацієнтів українськими книжками і часописами, спільне традиційне святкування роковин празників, чи принагідні виступи українських хорів та поодиноких артистів на терені піклувального дому.

А втім, скільки нових можливостей харитативної і самаританської праці було б тут для наших жіночих організацій, Марійських Дружин та інших товариств, які, почавши від направи білизни а скінчивши на товарисько-розвагових зайняттях з пацієнтами, нераз мали б нагоду втерти сльозу з очей старої, хворої людини. З досвіду знаємо, як прикро є дивитись, коли плачуть діти, але ще прикріше і болючіше є бути свідком, як сльози болю і терпіння спливають по обличчі старої, нещасливої людини.

Хочеться висловити щире переконання, що створення українського піклувального дому — це не якась нереальна мрія або утопія, але дуже важна, потрібна та актуальна справа, яка в наших умовинах є наскрізь реальна і можлива до здійснення. Її успіх буде скорий і дійсний, коли за неї візьмуться відповідні і досвідні люди, а ми віримо, що люди такі між нами є, і що наше громадянство, розуміючи вагу та актуальність проблеми, дасть їм повну моральну і матеріяльну поміч.

● **Ірак відновив війну** проти курдів, які борються за свою широку автономію. Уряд зосередив 40.000 війська проти курдів, які відповіли партизанкою на зламання урядом приречень і зобов'язань щодо признання курдам автономії.

● **У Південно-африканському Союзі** поліційний режим, на якому тримається біло-расова політика прем'єра Гендріка Верверда доходить до такого абсурду, що 55-літньому Фредерікові Праґерові, що його суд звільнив, але якого поліція присудила до домашнього арешту, дозволено вийти з дому тільки на три години, щоби — піти до фризієра і повінчатися. Новоженцям заборонено влаштувати прийняття, а дружина мусіла дістати окремий дозвіл — замешкати з своїм чоловіком.

Остап Тарнавський

ОДИН ФРОНТ БОРОТЬБИ

Революція, що сколихнула Европу на початках 20-го сторіччя, підняла і наш нарід до збройної боротьби за повну емансипацію, але не принесла йому сподіваної незалежности. Ворожа перевага і підступ, а далі повне незрозуміння українських аспірацій народами світу внаслідок недостачі політичних, а передусім культурних зв'язків, і непідготованість політична та культурна (сповнилось Шевченкове пророцтво, що „Україну злії люди в огні окрадену збудять") принесли Україні мілітарну поразку. Та поразка — це теж лише етап у довгій війні, що її веде нація за свої права. Нація не гине від одної чи й кількох мілітарних поразок. Нація може загинути лише тоді, коли їй приречено програти битву за духову незалежність. Поет Євген Маланюк — після років активної боротьби в армії Української Народної Республіки — заявив у „Веселці" в 1923 р.: „Обезброєні мілітарно, ми вхопили за духову зброю, яка під час фізичної боротьби спочивала в піхвах — зброю міцну, сильну, непереможну: національне мистецтво". Культура — це та найцінніша вартість, це той скарб, що його не здобути ворогові, якщо нація бажає цей скарб заховати. Ворожа окупація користується всіма багатствами народу, ворожа окупація користується навіть правом заступати нарід політично перед світом. Вся сила поневоленого народу — в його культурі. Культура — це душа народу і, втративши її, народ перестає жити, бо він втратив душу.

Йде вікова боротьба українського народу за свою культуру. Ця боротьба — це безперервне змагання живого народу за право жити. Найбільший наш живий творець живої історії України. Президент Української Народної Республіки Михайло Грушевський — повертаючись в Україну з еміґрації, — повертався із одною думкою: продовжувати цю вікову боротьбу України за її культурну незалежність. В науковому двомісячнику українознавства „Україна" — органі історичної секції Всеукраїнської Академії Наук, що вийшов у Києві в 1926 р., цей український державник із відвагою вказує за зворот московського большевицького режиму до політики царського режиму супроти України. Грушевський писав: „Від часу, коли Україна зв'язалась із Москвою, і за політичним зв'язком прийшов культурний, українське культурне життя стало підпадати різним катаклізмам від московських мішань, московської контролі, московської цензури". Москва намагається зіпхнути українську культуру на підрядне, провінційне становище. Ці намагання великодержавної російщини відсунути Україну від вищих форм життя викликають, — як пише проф. Грушевський, — і відроджують в Україні старі інстинкти національної самоохорони.

Окупант постійно зазіхав на українську культуру. Те, чого не вдалося перебрати, викрасти чи засвоїти, намагався знищити, розбити. „Юзефовичівський закон" із 1876 р. — це яскравий вияв того, що робить ворог постійною притаєною акцією. В кривавому наступі Москви на українську культуру згинула — за офіційною совєтською статистикою — половина всіх культурних діячів в Україні, та й то краща половина, що творила літературний процес. І тут суть цього злочину: не лише фізичне винищення культурних діячів, але й ліквідація процесу, щоб заподіяти смерть нації. Русифікація — це той перманентний ворожий акт супроти України. Недавня пожежа українського відділу Київської Бібліотеки — ще один яскравий доказ ворожих затій проти української культури.

Жива нація хоче жити, і тому її інстинкт самоохорони — як висловився проф. Грушевський — діє і мусить діяти. Проф. Грушевський, цей новітній лицар української національної самоохорони, перший зрозумів, що мілітарна програ вимагає продовження боротьби на культурному полі, бо лише духова боротьба визначає „бути, чи не бути" нації.

Нова історія України — свідчення про цю перманентну боротьбу нашого народу. Ця боротьба ведеться в Україні і на еміґрації. Сильні і відважні слова Михайла Грушевського дістають підтримку в плеяди українських діячів в Україні, що в час поліційної інквізиції мали відвагу стати в бойові лави лицарів культури. Голосний крик розпуки Хвильового „Геть від Москви" пролунав, як смертельна загроза. Добре пам'ятаємо, як із сльозами в очах кликав Максим Рильський словами першого лицаря - мученика за українське вільне слово: „Свою Україну любіть, любіть її во врем'я люте, в останню тяжкую мінуту". Ми бачимо, як на захист української культури стає нове покоління поетів в Україні. Еміґрація підтримує голос протесту проти нищення української культури. Еміґрація може сказати правду про свій нарід і його аспірації, може і мусить протестувати проти всіх зазіхань на його життя. Боротьба за свободу — це не якась одна акція, це кожночасна щоденна боротьба живих людей за живе існування. Є різні форми боротьби. Бувають війни і тоді нарід стає із зброєю в руках на свою оборону. В революціях і повстаннях потрібно фізичної жертви. Та мілітарна, фізична боротьба — це лиш етап. Боротьба за національну культуру — вічна і постійна, це повсякденний чин живих лицарів національної культури. Ця боротьба не знає зрізничкувань і поділу, бо існує один і постійний фронт боротьби — один фронт боротьби за українську культуру, як вияв національної самоохорони.

БАТЬКИ! Зав'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЧИ ЗДІЙСНИМО МРІЮ?

Український Мистецький Фонд Еміґрації... Цю, досі платонічну, мрію час від часу виштовхували на поверхню громадської думки окремі „ентузіясти", але мрія розпливалася в повені актуальніших, дрібніших потреб, та й просто не було кому практично зайнятися її здійсненням.

Хтось назвав українців „нацією мрійників", і це почасти справедливо. Оте загальновідоме „остаповишнівське" ТРЕБА БУЛО І КОЛИ Б ЗНАТТЯ тяжіє над нами віки. Треба було, ще десять літ тому, поволеньки, з центів накопичувати базу для Мистецького Фонду, і тепер би вже нас голими руками не взяли... Але що ж, пропало! Ми можемо діяти лише стихійно, під впливом якоїсь дуже поважної проблеми. Так сталося з пам'ятником Т. Г. Шевченкові у Вашинґтоні. Вирішили поставити — і поставили. Зібрали пожертв удвоє більше, ніж заплановано. За це нам честь і слава.

І ось тепер постає (знов) питання про Мистецький Фонд. Прозвучала архімрійницька цифра МІЛЬЙОН, та це вже, мабуть, треба віднести до сфери гумору, пригадавши, як за шукачем мільйонів, Остапом Бендером, бігали хлопчаки й кричали: — дядюшко, дай мільйон!

Справа не в запланованій цифрі, а в тому, щоб зрушити з мертвої точки назрілу проблему, за п. Уласом Самчуком, проблему одного доляра.

Ніхто не хотів випускати того доляра з кишені. Нарешті знайшовся М. Лавренко (найбідніший!), який не побоявся, що той доляр загине, і поклав його підмурком під величну будову...

Сеньйор нашої літератури, п. Фотій Мелешко, у своїй дотепній статті („Свобода") підтримав цей початок і, будучи таким же найбіднішим (пенсіонером), додав два доляри...

Я на мільйони та й на звичайні доляри не дуже багатий, але мені хочеться хоч один раз перевищити п. Фотія Мелешка і тому я шлю три доляри.

Маю лише одне (може й дискусійне) застереження. Мені здається, що справою збирання Фонду повинен зайнятись не УККА, адресу якого послужливо підказала „Свобода", а, наприклад, Об'єднання Письменників „Слово" чи спеціяльно створена Кураторія. Це не тому, що я не довіряю УККА. Алеж йому й без того є багато чого робити. Нарешті, проф. Л. Добрянський назвав УККА установою в першій мірі американською, а я хочу мати справу з установою українською, яка, самозрозуміло, всіма засобами допомагатиме Америці, громадянами якої ми являємось. Тож хай мої три доляри покищо лежать у редакції „Свободи".

Гадаю, що непотрібно „розписуватись" про користь майбутнього Мистецького Фонду. У нас є багатюща літературна спадщина Винниченка. Є повні шухляди високоцінних творів Фотія Мелешка, Галини Журби, Івана Багряного, Уласа Самчука, Анатоля Гака, одного з плеяди славних (уцілілих) гумористів, Романа Купчинського, Олекси Кобця й інших. Є філософські трактати д-ра М. Шлемкевича. Є труди блискучого економіста Всеволода Голубничого (бо й це до деякої міри мистецтво). Є надзвичайно цінні правничі розвідки Богдана Галайчука. Зрештою, всіх не перелічиш, та й не можемо ми ось тепер, коли яєчко ще не знесено, вирішувати про його розподіл.

Головне ж те, що „крига скресла"... Є вже шість долярів. І я зовсім не закликаю до математичної проґресії, себто наступний мусить дати чотири, дальший наступний — п'ять і т. д. Ні, кожна пожертва добра, навіть центова, бож і дім будується з цеглинок.

Анатоль Галан

Степан Федорівський

ПОДОРОЖ НА ПРОВІНЦІЮ

Ранок був теплий, і сонячні промені грали зайчиками на килимі. Женя виглянула крізь вікно на вулицю і побачила під будинком автомобіль. Подумала: „Хто це?" В такий час можуть завітати непрошені гості, вона ж знає, що за нею стежать очі гестапівців. Почуття страху морозить її тіло. Глянула на Тамарочку, що розкинулася впоперек ліжка і солодко спить. В коридорі почула шерех і стук у двері. Насторожилась, але підійшла і відчинила.

— Добридень, пані Женю! — входячи в кімнату, привітався директор цукротресту.

— А, щоб вам щастя всміхалося! Доброго здоров'я, Михайле Аврамовичу.

— Ви чогось схвильована, пані Женю, — сказав директор і потиснув її правицю.

— Ні, я так. Думала, хто б так рано...

— Хто рано ходить, той не блудить, — жартуючи, промовив директор.

— Іноді можна й заблудити...

— Пані Женю, такі, як я, не блудять. Старий чоловік уже вивчив усякі стежки.

— Та який же ви старий? Мужчина в розквіті сил!

— Дякую за милий комплімент, але коли внуки кличуть мене дідом, то хоч-не-хоч, а молодість минула. Зрештою, про молодість і старість поговоримо в дорозі. Ви, Женю, якось казали, що маєте бажання поїхати на периферію, в район. Сьогодні можете використати нагоду.

— Дуже вам дякую, алеж я...

— Знаю, що збираєтесь до праці. Сьогодні залишіть працю, бо з неї і так ніякої користи немає.

— Я радо поїду, тільки треба сповістити керівника відділу.

— Напишіть записку і передайте через мою доньку. Ми зайдемо ще на хвилину до мене, а вже звідти в район.

***

Облуплений і без правого крила „ЗІС", погойдуючись на старих ресорах, залишивши міські переулки вибрався на шлях. Кілька кілометрів їхав бруківкою, потім зійшов на „американку", і за ним знялася стовпом курява. За яких півтори години шофер звернув вліво, і авто лісовою дорогою в'їхало в районовий центр.

— Як тут гарно! — захоплено промовила Женя. — Я ще ніколи не була в цій місцевості. Ліс, залізниця, цукроварня, а онде, — показала у вікно, — став.

Справді мальовничо. Провінція живе спокійніше та й їсти має досить. Війна скрізь залишила руїни, але в селі пустка і безнадійність не відчуваються так, як у місті.

— Чи ви маєте тут когось знайомого? — запитав директор, коли автомобіль наближався до контори цукроварні.

— Знаю тут симпатичного інспектора шкіл.

— О, зрозуміло! Така хороша пані скрізь може мати симпатичного інспектора, — промовив директор, лукаво глянувши на Женю. Вона усміхнулася, і на її рівних зубах блиснув промінь сонця.

— Ви, Михайле Аврамовичу, не жартуйте. Він поважний чоловік і занадто діловитий, щоб марнувати час для бідної вдови.

— Ой-ой! — директор ухопився за бік, ніби йому там заболіло.

— Нема чого ойкати. Скажіть краще, як мені добратися до районової управи.

Автомобіль зашарудів на піщаній дорозі і зупинився перед дверима контори. Пасажири висіли, і Женя звернулась до незнайомого чоловіка, що з неприхованим зацікавленням зупинився на хіднику:

— Шановний добродію, чи можете сказати мені, де знаходиться районова управа?

— А вам до кого?

— До інспектора? — зміряв

— До інспектора? зміряв він Женю очима. — Ось цією стежкою через парк пройдете з чверть кілометра і там знайдете.

— Сердечно дякую! — промовила Женя і пішла по стежці, втолоченій у гущавині зеленого парку.

***

— У вас тут, як у казці. Зелено, пахуче повітря і прекрасний став. Ви, Аркадію, часто купаєтесь? — запитала Женя. Аркадій всміхнувся.

— Невже від мене чути запах поту?

— Ах, який ви! — Женя злегка почервоніла, зірвала кілька ромашок, що вкрили густою пеленою берег, і, підступивши ближче, замахнулась квітами.

— Я вас виб'ю, щоб язик...

— Тримав у роті? — розсміявся Аркадій.

— Щоб вимовляв ніжні і хороші слова, а то виб'ю-ю-ю, — протягнула вона останнє слово і прижмурила очі.

— Тільки ж не боляче!

— А це вже як мені схочеться, — і взяла Аркадія під руку.

Ишли понад водою, толочучи кучеряву траву та кущі білих ромашок. Аркадій всією істотою відчував дотик Жениної руки. Хотів щось сказати, але слова не в'язалися, щось лоскотало в горлі а в жилах відчував теплоту власної крови. Він дивився понад сірими очеретами в синю далину неба і ніби не помічав гнучкої фігури Жені, ані її хвилясто-золотих кіс, які так близько розвівав легкий вітерець.

Женя також мовчала, лівою рукою тримала руку Аркадія, а правою вимахувала жмутом ромашок.

Так дійшли до ставу, до триногої вільхи, біля якої звисав над водою дерев'яний помост. Зупинилися.

— От ми вже й прийшли — промовила Женя і глянула Аркадієві в очі.

Аркадій бачить її застиглу усмішку і тремтливі довгі вії над голубими, чистими очима.

— Чого мовчите? Вибачте... може я відірвала вас від роботи?

— О, ні, Женю! — спохватився Аркадій.

— Та чого ж ви ні живий, ні мертвий.

— Занадто живий Женю. Вибачте, але я щось задумався. Чи хочете поплавати в човні? Он, туди, до того острівця? — показав рукою.

— О, тепер ви добрий. І пропозиція ваша добра. А ви вмієте веслувати?

— Ще б пак! — і Аркадій потягнув Женю за руку до човна.

Весла плескають об сріблясту поверхню, а Женя нахилившись через борт, опустила руку і грайливо перебирає пальцями, бризкає водою на Аркадія і сміється. Аркадій натискає на весла, і човен плюскає дном об поверхню води, залишаючи за собою променисті хвилі.

— Аркадію, скеруйте човен на лілеї. Які чудові! Помалу, тихше веслами.

Женя зриває одну за одною білі та жовті лілеї. Назбирала велику китицю і поклала на лавці біля себе. Аркадій завернув човен в напрямі до острівця.

— Ви таки справді на острів? — запитує Женя.

— Так. Там гарно і піщаний берег...

— Ні. Я не хочу. Завертайте назад! —

— Та чого ж бо?

— Та чого ж бо! — повторює Женя.

Аркадій провів човен попри острівець, з усієї сили наліг на весла і зупинився поглядом на Жені.

— Погляньте, погляньте, які риби! Що це за риби, Аркадію?

— Ті великі з чорними спинами, то коропи, а ті круглі, сріблястого кольору — карасі. Їх тут незчисленна кількість.

— А чи можна рибалити?

— Рибалити німці заборо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Українська Вільна Академія Наук у США

ПЛЕНАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Доповідь д-ра ОМЕЛЯНА ПРІЦАКА (звичайний професор Гарвардського університету): „Дата повстання „Слова о полку Ігоревім".

Конференція відбудеться в суботу 1-го травня 1965 року о 6-ій веч. в будинку Академії: 206 Вест 100 вул., Н. Й.

В суботу і неділю, 8-го і 9-го травня 1965 року на оселі УНС „СОЮЗІВЦІ" в КЕРГОНКСОН, Н. Й.

— відбудеться —

ТУРНІР ВІДБИВАНКИ

ЗА ПЕРШІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

в конкуренціях чоловіків і жінок

Початок змагань турніру о год. 10-ій рано в суботу, 8-го травня. Участь в турнірі беруть по два представники делеґатур УСЦАК, тобто СУАСТ-ів, зі Сходу, Заходу і Канади, разом по шість дружин чоловіків та жінок.

Провідником змагань є ланковий відбиванки СУАСТ-Схід д-р М. Снігурович, який приймає зголошення учасників до 1-го травня на адресу:

Dr. M. Snihurowycz, 1 Goodwin St., New Haven, Conn.

Тел.: 469-9707

СПОРТ

НЕДІЛЯ, 2-го ТРАВНЯ 1965 р. **Год. 2:30 по пол.**

на грищі УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО МАЙДАНУ при 31-ій евню і 124-ій вулиці в Коледж Пойнті, Н. Й.

— відбудуться —

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ ФІНАЛУ СХОДУ за ЧАШУ АМЕРИКИ (Challenge Cup)

УСК НЮ ЙОРК – ТРИЗУБ, Філядельфія

Це перші в історії футболу ЗДА фінальні змагання Сходу з участю двох українських дружин.

СПОРТ

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

повідомляє, що

З'ЇЗД УСС З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ

відбудеться в Ню Йорку

в днях 15 і 16 травня 1965 року

Зголошення на З'їзд присилати на адресу:
Д-р Сава Никифоряк, 233 East 9th Street, New York, N. Y.
найпізніше до 2-го травня 1965 р.

В зголошеннях подати — хто має забезпечений нічліг в рідні чи знайомих, чи такого немає.

В п'ятницю, 14-го травня ц. р. від 6 год. веч. в домівці Станиці Братства УСС, в Народнім Домі при 140 — 2-га Евню буде РЕЄСТРАЦІЯ.

Програма З'їзду буде подана окремо.

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

повідомляє, що

З'ЇЗД ДЕЛЕҐАТІВ УЛТПА

(11-ті ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ)

— відбудеться —

в днях 29 і 30 травня 1965 р. (субота і неділя) на Союзівці, Оселі УНС в Кергонксон, Н. Й.

До участи в З'їзді крім делеґатів запрошуємо усе членство УЛТПА.
Реєстрація учасників починається в п'ятницю, 28-го травня 1965 року.
Початок Нарад в суботу 29-го травня о год. 8-ій рано.
Господарем З'їзду буде Відділ УЛТПА, Метрополія Ню Йрок, який влаштовує

БЕНКЕТ і РАВТ

в СУБОТУ 29-го ТРАВНЯ 1965 р. о год. 8-ій вечером

Після бенкету в розваговій частині виступлять наші добре відомі гумористи (ВП-ве) Іван Керницький і Микола Понеділок з актуальними гуморесками і фейлетонами.

Просимо замовляти кімнати на Союзівці якнайскорше безпосередньо на адресу Адміністрації Союзівки: **Ukrainian National Association Estate — Kerhonkson, N. Y., Phone: Kerhonkson 5641.**

ПРОГРАМА З'ЇЗДУ:

Субота, 29-го травня 1965 р. Початок нарад о год. 8-ій ранку

1. Відкриття З'їзду;
2. Вибір Президії Зборів;
3. Затвердження порядку нарад;
4. Затвердження протоколу попереднього З'їзду;
5. Затвердження новоприйнятих членів УЛТПА;
6. Вибір Комісій;
7. Звітування Керівних Органів УЛТПА;
8. Звіт Контрольної Комісії;
9. Дискусія над звітами;
10. Уділення абсолюторії уступаючим Керівним Органам УЛТПА;
11. Вибір Керівних Органів УЛТПА;
12. Прийняття нового Статуту УЛПТА;
13. Плян праці нововибраної Головної Управи УЛТПА;
14. Стипендійний Фонд при Головній Управі УЛТПА;
15. Ділова Конференція;
16. Внески і запити;
17. Резолюції;
18. Закриття З'їзду.

Перерва на обід від год. 12:30 до 1:30 по пол.
Кінець нарад год. 6-та веч.
Год. 8-ма веч. БЕНКЕТ і РАВТ.

Неділя, 30-го травня 1965 року.
Год. 10 рано — Богослуження.
Год. 11:30 рано — Відкриття Виставки Мистецьких праць Членів Об'єднання Мистців Українців в Америці.

Спільне засідання представниць СЕКЦІЙ ДРУЖИН ЛІКАРІВ при Відділах УЛТПА відбудеться в суботу, дня 29-го травня 1965 року о год. 3-ій по пол.

Збори, сходини і конференції різних агенд УЛТПА, як Медичної Громади, Секції Психіятрів, Секції Лікарів Стоматологів, Комісії Стипендійного Фонду, Видавничої Комісії та інших Комісій УЛТПА відбудуться першого і другого чи третього дня З'їзду.

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ УЛТПА:

Д-р Мирон Л. ЗАРИЦЬКИЙ, голова — Д-р Олег М. ВОЛЯНСЬКИЙ, секретар

Вечір із Шевченковим словом

21 березня велика заля Української Вільної Академії в Ню Йорку була виповнена людьми. Йосип Гірняк виступив із програмою, що склалась із Шевченкових творів, мала назву „Шевченкові Заповіти". В центрі були твори, які, або скорочують, або зовсім оминають у радянських Шевченківських програмах та платівках. „Сон", „Посланіє", „Мені однаково"...

Від імени Інституту Шевченкознавства вечір відкрив Юрій Лавріненко. Читати поезію з книжки мовчки — все одно, що читати музику з нот без співу чи гри, бо поезія з першопочатків своїх є мистецтво мовленого і співаного слова. І так її сприймав Шевченко, що змалював свій ідеал поета у вигляді кобзаря Перебенді, а книжку своїх поезій назвав „Кобзарем".

Свої нові твори, Шевченко читав знайомим; люди заучували їх на пам'ять, як пісню, і читали один одному з пам'яті. Сам Шевченко змалку привчився читати вголос.

Сучасники в спогадах згадують незвичайне Шевченкове читання його поезій, а Пантелеймон Куліш пише, що в такі хвилини здавалось вогненні язики Духа засвічувались над їхніми головами.

В наш час оживає в світі первісне розуміння поезії, як мистецтва мовного чи співаного слова. Поети читають свої поезії перед слухачами.

На платівках можна чути твори теперішніх і давніх поетів, як от цілий монументальний твір Гете „Фауст", а Англії твори Шекспіра. Можна сказати, що в Західній Европі і Америці виділився в окремий вид театр поезії, театр поетичного слова. Доповідач назвав кілька „вистав" такого театру, зокрема на Бродвеї в Ню Йорку.

Олімпія Добровольська і Йосип Гірняк стали на еміграції піонерами театру поетичного слова. Перейнявши від Леся Курбаса досвід праці над „Гайдамаками" і над циклями Шевченкової лірики, вони дали нам „Мойсея" Франка, лірику Лесі Українки, образ Івана Мазепи у світовій поезії; ще в 1947 році Театральна Студія Добровольської-Гірняка дала видатну програму з поезій Евгена Маланюка. Вони обоє багато попрацювали над поезіями Юрія Клена і поетами Розстріляного Відродження та сучасними еміґраційними поетами (для радіопересилань).

Олімпія Добровольська має не один десяток учнів у мистецтві слова, а її і досі неоцінена робота з найменшими в цій ділянці закладає основу для майбутнього.

Робота Добровольської і Гірняка над Шевченковим словом почалася ще в Австрії 1945-46 року, коли Добровольська дала у власному виконанні цілу програму під назвою „Шевченків рубікон" („Три літа"). Тоді ж реставровано Курбасову роботу над Шевченковим словом.

Два нинішні великі шевченківські ювілеї (1961, 1964) найшли одно з найкращих своїх вшанувань у „Театрі Шевченкового слова", що його створили Добровольська і Гірняк. В 1961 році вони дали програму „Поет свободи, любови і краси". На відкриття пам'ятника Добровольська дала з ученицями „Неофіти". А тепер Гірняк створив програму „Шевченкові Заповіти".

Добровольська і Гірняк, відновлюючи шевченкову традицію живого слова, витягають те Шевченкове слово з-під хламу тріскучих фраз і подають його слухачеві з мистецтвом досвідчених майстрів високої школи, — так закінчив свою промову Ю. Лавріненко, висловивши побажання, щоб було видано у формі платівок мистецьку працю обох майстрів над Шевченковим словом.

Після того Йосип Гірняк виконав „Шевченкові Заповіти" — монтаж із творів поета. Рядки і строфи, особливо із поем „Сон" і „Посланіє", вставли в уяві слухачів живими картинами, звучали музикою, ніби вперше чутою.

Гірняк всебічно вивчав Шевченка, готуючи програми з його творів. Він має своє глибоке розуміння і відчуття кожного Шевченкового слова.

Його інтерпретація поета непозичена. Він цілком забуває про себе під час виконання поезій і поем, весь віддаючись Шевченкові, і тому його виконання немає ані тіні якоїсь манірности чи пози.

Слухач забуває про актора — говорить сам поет.

Між іншим, Гірняк уловив Шевченкову „поетику серця", рухливо-мінливу мов хвилі на морі, його ритміку і фарби, що теж мінливі, як кольор неба і хмар при сході чи заході сонця.

Публіка дякувала майстрові оваціями. **Ю. Л.**

БОРИС КРЮКІВ І ОЛЬГА ГУРСЬКА

Борис Крюків — „У Києві на Подолі"

Коли в грудні 1963 року Борис Крюків виступив уперше з своєю індивідуальною виставкою в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку, він мав великий успіх: його ім'я поширилось тоді далеко поза той круг мистців і мистецтвознавців, яким він був уже раніше відомий із своєї творчої праці в Києві та своїх виставок у Львові, в Лінці й Зальцбурґу в Австрії та, від 1948 року, в Буенос Айресі в Арґентині. Звичайно, широку публіку приманює найбільше українська тематика його творів. Але ж у відношенні до Бориса Крюкова стосується та сама правда, що до всіх мистців: тематика не є вирішним моментом для оцінки мистецької вартости твору.

Мистецька вартість образів Крюкова у тому, що хоч він академіст давньої школи, проте ні за совєтського режиму, ні тим паче на Заході не був „соцреалістом", не давав глядачам мертвих фотографій, а живу природу, живих людей, живих звірят, і все це або у формі ґротески, або у тому романтично - сантиментальному серпанку, що його одідичив від імпресіоністів. Борис Крюків вже не молода людина: у цьому році він святкував своє 70-ліття. Тим паче треба подивляти його фантазію і його розмах. Ось у цій своїй новій виставці, яка буде відкрита 2-го травня цр. р. знову в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку, у 45-ох оліях і ґвашах Крюкова знову ціла ґама тем: історичні, родинні, побутові, любовні, ідиллічні, баталістичні, пейзажі, баталістика, акти, композиції. Одні образи можуть подобатись більше, другі менше. Проте в усіх видно першорядного знавця рисунку й небуденного майстра. Тематика, як сказано, не рішає про мистецький рівень. А в тім, коли мова про Бориса Крюкова годі промовчати таки характеристичну для нього рису: це, мабуть, останній український мистець сучасної доби, захоплений Козаччиною, що її на всі лади ґльорифікує.

Можна інколи почути заміт, що деякі твори Крюкова грішать ілюстраційністю. Але ж Крюків — першорядний ілюстратор. За свої ілюстрації до таких творів, як „Тисяча й одна ніч" чи твори Едґара По у репрезентаційному арґентинському видавництві діставав захоплені рецензії. В червні 1964 року дістав премію на конкурсі ілюстрацій до „Дон Кіхота" у видавництві „Кодекс" у Мадриді, — в січні цього року дістав знову премію на конкурсі філії того видавництва у Буенос Айресі для ілюстрацій до книжки арґентинського клясика Гуеральдеса „Дон Сеґундо Сомбра". Український мистець так вжився в психіку героїв і атмосферу романів, писаних еспанською мовою, що краще відтворив їх своїм творчим пензлем, як автохтонні мистці...

Життьові умовини не дозволяють Борисові Крюкову на люксус творити завжди без уваги на час і на збут. Мистець сам свідомий цього. Він надзвичайно скромний і простодушний, найсуворіший самокритик. В недавньому своєму листі до автора цих рядків пише: „Вважаю, що з тих кількох десятків тисяч творів, що я їх „натворив" в різні часи та в різних галузях образотворчого мистецтва, не все було погане, та як би вибрати з того тільки добре і надрукувати у вигляді монографії, то все ж був би товстенький альбом. Проте, хтось сказав дівчині: „але ж твій Петро погано танцює". „Ну, що-ж, зате довго..." — Сарказм мистця на власну адресу перебільшений: нова виставка Крюкова доказує, що „Петро танцює" не тільки довго, але й добре...

На цій виставці Борис Крюків не виступає один: разом із ним влаштовує в Ню Йорку свою першу тут індивідуальну виставку Ольга Гурська. Це — дружина Крюкова, така ж вихованиця Київського Художнього Інституту, що й він.. Влаштувавши свої виставки в Лінці й Зальцбурґу мала надзвичайно прихильні рецензії в австрійських газетах, головно за свої „Мертві природи" і квіти: підкреслювано в тих оцінках „соковитість" її барв та погідний, радісний настрій, що віє з її образів. В Арґентині вона мала сім індивідуальних виставок. Вона першорядна портретистка — це й помітно з автопортрету, що його тут показано, дармащо чорний друк не всилі віддати краси кольориту. Однак на цю свою Нюйорську виставку Ольга Гурська не захотіла прислати нічого більше, як тільки квіти і „Мертву природу". Така однородність теми добре доповнюватиме велику різнородність образів її мистецького партнера - чоловіка на протилежній стіні ґалерії.

Ольга Гурська: Автопортрет

Жаль, що цих двоє зрілих, вартісних, цікавих мистців та премилих людей не буде на їхній виставці в Ню Йорку. Але їхні приятелі почувають собі за честь запрезентувати о-нашій громаді в ЗДА бодай жменю зразків їхньої творчости. **Іван Кедрин**

● **Президент Південної Кореї Чунґ Гі Пак викликав три курені війська для зберігання порядку у великих містах проти** студентів демонструючих проти злагоди Південної Кореї з Японією. Названий президент звернувся з закликом до студентів, щоб вони займалися своїми студіями, та активно не встрявали до політики уряду, якої не всилі зрозуміти. Американський генерал Гемільтон Г. Гавз, який має надзір над всіма збройними силами в Південній Кореї з уваги на стан перемир'я з комуністичною Північною Кореєю, дав дозвіл на пересунення частини військ в запілля. ЗДА давно старались замирити Південну Корею з Японією.

✝

Ділюся сумною вісткою з Українською Громадою, що дня 22-го квітня 1965 року відійшов у Вічність

Д-р РОМАН АВДИКОВСЬКИЙ

зразковий громадянин, б. начальник суду в Перемишлянах, в останніх роках секретар Об'єднання Прихильників Української Народної Республіки та мій особистий секретар.
Нехай гостинна Американська Земля буде Йому пером.

СТЕПАН ВИТВИЦЬКИЙ

УПРАВА 10-го ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ в Ню Йорку

ділиться з Членством і Українським Громадянством сумною вісткою, про смерть

☦

св. п. інж. РОМАНА КАРПИНСЬКОГО

який упокоївся в Бозі 23-го квітня 1965 року

ПАНАХИДИ відбудуться в вівторок і середу 27-го і 28-го квітня ц. р. о год. 8-ій веч. в пох. заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в четвер 29-го квітня 1965 р. в 9-ій год. ранку з того ж пох. заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар „Гейт тл Гевен" в Йонкерсі.

●

Дружині і Родині св. п. Покійного висловлюємо співчуття.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ Відділ 19-ий ім. Дмитра Галичина в Ню Йорку

Ділимося з членами 19-го Відділу УНСоюзу й Громадянством сумною вісткою, що дня 23-го квітня 1965-го року помер на 62-му році трудолюбивого життя Місто-Голова 19-го Відділу УНСоюзу

✝

бл. п. інж. РОМАН КАРПИНСЬКИЙ

Управа 19-го Відділу УНСоюзу запрошує Членство й всіх Знайомих Покійного до участи в ПАНАХИДАХ в дні: Вівторок, 27-го квітня о год. 8-ій веч., в середу, 28-го квітня, о год. 8-ій веч. в Похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться дня 29-го квітня 1965-го року о год. 9-ій рано з похоронного заведення П. Яреми до церкви св. Юра, а відтак на цвинтар Gate of Haven в Йонкерсі, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося дуже сумною вісткою, що по тяжкій недузі відійшов у Вічність в п'ятницю, 23-го квітня 1965 року

бл. п. Генерал ПЕТРО ДЯЧЕНКО

Командир Полку Чорношлишників та лицар Залізного Хреста.

Уродився 30-го січня 1895 року в Березовій Луці на Полтавщині.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю 30-го квітня ц. р. о год. 8-ій веч. в церкві св. Покрови у Філядельфії, Па. при вул. 2225 Н. Машер.

ПОХОРОНИ вудбудуться в суботу, 1-го травня 1965 р. о год. 9-ій рано з церкви св. Покрови на Український Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

У безмежному горю:

ОЛЕНА — дружина
ПЕТРО — син
ВІКТОР — брат
ОЛЕНА — братова
ЮРІЙ з Родиною — братанець
ЛІДІЯ — синова
ПЕТРО і ЗОРЯНА — внуки

25 Tomlinson Ave., Clementon, N. J.

УПРАВА Т-ВА ПРАВНИКІВ УКРАЇНЦІВ в ЗДА

із глибоким смутком повідомляє про смерть

✝

св. п. Д-ра ВОЛОДИМИРА РОМАНА АВДИКОВСЬКОГО

б. начальника суду в Перемишлянах, який помер дня 22-го квітня 1965 року на 72-му році життя.
Похорон відбувся дня 27-го квітня 1965 року.

●

Дружині і Родині св. п. Покійного висловлюємо щире співчуття.

ГОЛОВНИЙ КОМІТЕТ ТЕРЕБОВЛЯН

з глибоким смутком повідомляє Земляків і Громадянство про смерть

✝

св. п. інж. РОМАНА КАРПИНСЬКОГО

який помер дня 23-го квітня 1965 р. на 62-му році життя.

ПОХОРОН відбудеться дня 29-го квітня ц. р. о год. 10 ранку з української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар Gate of Haven в Йонкерсі, Н. Й.

●

Дружині і Родині св. п. Покійного висловлюємо щире співчуття.

Замість квітів на могилу Дорогого Приятеля

бл. п. д-ра ОМЕЛЯНА ТАРНАВСЬКОГО

пересилаємо 25 долярів на НТШ

Богдан і Юля ПЕЛЕХОВИЧІ
Шикаґо, Ілл.

Замість квітів на могилу

бл. п. інж. МОДЕСТА ВОЛЧУКА

що помер у березні 1965 р. у Клівленді, Огайо, складаємо на Фонд Енциклопедії Українознавства НТШ у Сарселі
15.00 долярів.

Шикаго, Ілл. — Іван і Дарія МАЛЮКИ

Малярський талан проявляється теж пізно

Продовж березня ц. р. відбулась виставка образів п. Ольги Слюсарчук в одній з публічних бібліотек Дітройту — Гентремк. Вона виставляла вже тричі в 1963 р. в Артистичному Базарі, коли вона була студенткою в Артс енд Крафтс Сосаєті. В 1964 р. вона закінчила студії і тоді брала участь у виставці мишігенських мистців у галерії Компанії Гадсона. Тепер це вже п'ята її виставка, а перша її індивідуальна виставка з післостійс образів.

Ольга Слюсарчук

Вчителями її були визначні мишігенські мистці: Саркіс Саркісіян, Сем Пуччі, Пеггі Міднер, Волтер Міднер, Ніколяс Бугалія, Пет Лігтіг і Марко Нобілі. Всі вони, спостерігаючи її мистецьку працю і надзвичайну пильність та посвяту, мали для неї вислови признання, а навіть подиву, і вирізняли її як студентку. Наші читачі захочуть напевно знати, чим це оправдане.

Тут мусимо сказати кілька слів про неї.

Вийшла вона з дому інтелігентного, патріотичного в Чернівцях (Буковина). Батько, В. Чирський, був правник, а в часі визвольних змагань — курінним отаманом УГА. Оля проявила талант уже в ранньому віці, але... музичний (хоч цікавилась тоді вже маляреством). Покінчила музичну консерваторію в Чернівцях і Музичну Академію у Відні, де вчилась, м. і. в проф. д-ра И. Маркса. Відтак одружилась, переїхала в 1949 р. до ЗДА, мусіла придбати зовсім інший фах — медичної сестри, похована незабаром свого мужа і залишилась сама з донечкою. І в тому нещасті шукала розради в малярстві. Чи музичний талан погребала? Ні! Вона не тільки грала, але й компонувала. Щось за зразками „Кляйне штюке" Шумана, один твір для фортепіяну і вільончелі, кантату на слова Олени Теліги до слів О. Бабія, разом до 20 композицій. В своїй скромності тримає все в себе дома, і ще їх ніхто не чув. Зате з великою силою вродилось в неї бажання проявити себе в малярстві.

Це було в 50 році її життя, коли вона пішла в мистецьку школу. Ольга хотіла вдоволити свою жагу малювати, та найти розраду в особистому нещасті. Вона мусіла виступити публічно й завдяки тому пізнало її, як малярку, українське громадянство.

„З кожною виставкою заздри прикладає мистцеві щось нове, як не гроші, то слава, або нові знайомства, і так відкриваються нові стежки для його мистецької кар'єри" — писав недавно Олекса Гриценко в фейлетонах „Свобода" п. н. „Мої зустрічі і розмови з французькими мистцями". Це було з О. Слюсарчуковою. Сім образів продала й відкрила нові стежки для своєї кар'єри. Ось з'явився на цій виставці п. В. Рафф, директор постійної Галерії Гриналь і замовив у неї кілька образів на виставку в цій Галерії. Це вже поважний успіх.

Але ми не нічого не оповіли про саму виставку. Про мистецтво не можемо судити. Як глядач попробуємо представити її коротко.

Відзначимо між експонатами передовсім образи, мальовані олією. Їх було 29, в тому кілька актів, портретів, квітів (дуже вдатні, особливо „Лілеї"), натюрморти і краєвиди. Численніша була група композицій, абстрактних, експресіоністичних. Це лінії, різноманітність фарб, гра кольорів. Рисунки здаються вам частинно геометричними фігурами. Коли п. Слюсарчукова говорить про свої картини, то ви добачуєте те, чого самі не добачали. Вона каже: „Це нереальне, але коли я малюю, то в моїй уяві сюжет стає реальний".

Спиняючись на іншій композиції, сказала вона: „Це чорні і червоні лінії — це чорт, що намірений встромити ніж у людину. Та ці ясні смуги представляють добрі прикмети людини". Ви слухаєте, і ваша уява починає, згідно з її словами, теж працювати... Були 4 образи з графіки, 10 чи 11 з літографії і 3 дереворити, в тому „Мислитель" наєє найбільше цікавив.

Виставка мала відгук у місцевій пресі. І так: 14 березня подали статейки „Фрі Прес", „Дітройт Нюс" і „Ситизен". В телевізії 3-го березня Ет МекКензі показав і скоментував аж 13 образів виставки. Гурток українців вітав останнього дня О. Слюсарчукову. Пані Гординська промовляла від СУА, від 63 Відділу, в якому мисткиня є членом, і дівчата подали їй китиці квітів. Говорили п. Бойчукова від 56 Відділу, п. Воробкевич, голова „Самопомочі", де п. С. споввіряла довший час даром обов'язки медичної сестри, і п. Марітчак від „В. Слова".

Наші мистці можуть заразувати Олю Слюсарчукову до свого гурту, як свіжу, багатонадійну товаришку.

В. Несторович

Оперета „Весела вдовичка" в Шикаґо

Заходами Інтернаціонального Театру, перший раз в Америці буде виставлена улюблена віденська оперета „Весела вдовичка" в українському перекладі Олеся Бабія.

Від першої виставки минуло уже 60 років. Ця чудова оперета увійшла в репертуар всіх кращих театрів світу. Оперета „Весела вдовичка" захоплює публіку інтригуючими ситуаціями, приходом невимушеним гумором, балетом, співами хору, сольоспівами і чудовою музикою.

У головній ролі Ганни виступить наша чарівна співачка з Ню Йорку Галина Андреадіс. Ролю чорногорського графа Данила грає відомий тенор Павло Покорний. В ролях амбасадора і його дружини виступають наші заслужені артисти Любо і Ліля Ціпинські. В ролі писаря амбасади в українських театрах актор, п. О. Соботковський, а в ролі Каміла новий тенор Інтернаціонального театру Гарвей Гікс.

Також виступатимуть знаменитий американський ансамбль під керівництвом балетмайстра Аллісона.

Участь найкращих мистецьких сил, професійного хору та оркестри, прекрасного балету, фаховий переклад О. Бабія і загальновідомий високий мистецький рівень постановок Інтернаціонального Театру, дають нам запевнення, що прем'єра оперети „Весела вдовичка" задоволить найвибагливішого глядача.

О. П.

● Міхаел Бонен помер у своєму помешканні в Західньому Берліні в минулий понеділок у віці 78 років на удар серця. Він був в р.р. 1923 - 1932 провідним баритоном у Метрополітен опері в Ню Йорку, прославившись на ввесь світ як співак і актор. Крім того він виступав в понад 30-ох фільмах. Робив різні вакації „трюки" на сценах, як ось, напр., виступаючи в ролі Тонія в „Паяцах" — в одному моменті перевісшись по сцені на руках. Мав високі відзначення від західньо-німецького і східньо-німецького урядів.

Брістоль, Па. готується до величавого попису української молоді

Вже в суботу 1-го травня заходом Батьківського Комітету відбудеться попис українських танців і пісень, які виконає група молодих хлопців і дівчат з Брістолю та Трентону.

Слід згадати, що Брістоль, це маленьке провінційне місто а все ж таки завдяки наполегливій праці кількох осіб, він здобувся на таку поважну працю. Не легко прийшлось згуртувати понад 50 хлопців і дівчат та відбувати проби з ними на протязі довшого часу.

Попис цей присвячений для американського світу, щоб показати американцям українську культуру.

Концерт відбудеться в просторій залі гай скулу при Вілсон Евню, де є понад 1 000 сидячих місць. Ініціятори концерту розраховують на поважне число гостей. Американську публіку до концерту приготовляє місцева англомовна преса. Щоденник Брістол Кур'єр 17-го квітня помістив на цілій сторінці дуже прихильну статтю тому концертові враз з фотографією танцювальної групи в національних строях.

Здається, що найбільшою атракцією вечора буде сольо, дует і тріо виконане Катрусею, Маріянною й Ліндою Сухенківними. Катруся Сухенко як солістка є відома з багатьох виступів. Недавно брала вона участь в конкурсі краси королеви повіту Бакс і на 50 фіналісток здобула собі третє місце.

Немає сумніву, що вечір буде на високому рівні, бо відповідальним за мистецьку частину є відомий артист — балетмайстер з Трентону Дмитро Надрага із своєю донькою Уляною.

За цілість концерту відповідає Батьківський Комітет, до якого входять Федір Петрик — голова, Марія Ільченко — секретар і Оля Гаврищенко — член.

Ініціятором і душею того концерту є Федір Петрик. Він, як секретар 362 Відділу УНСоюзу, вже від довшого часу мріяв про такий вечір попису молоді. Ми можемо лишень погратулювати йому, тай заклик до кликати і інших союзових секретарів включатися в громадсько - суспільну працю.

Молодь, яка виступить на концерті — це члени Юного СУМА з Трентону і Брістолю. Всі вони є членами УНСоюзу і належать до 245 відділу в Трентоні і 362 відділу в Брістолі.

Степан Гаврищ

На могилу бл. п. Дмитра Костюка

21-го квітня родина і гурт приятелів, земляків та знайомих відпровадили на вічний спочинок тлінні останки бл. п. Дмитра Костюка. Покійний Дмитро народився 15-го травня 1882 року на Зеленій Буковині у селі Онут, повіту Заставна. У 1913 році приїхав до Америки і осів у Ню Йорку, де згодом одружився.

У листопаді 1928 року він вступив до т-ва „Буковина" і до т-ва „Верховина" (тоді „Верховинці") — 184-го відділу УНСоюзу, в котрім був довголітнім членом і головою Контрольного Комітету. Завжди активний і присутній на всіх зборах цього ж відділу, брав живу участь у дискусіях і служив порадами для інших членів Відділового Уряду аж до 1963-го року, коли то з уваги на поважний вік і слабий стан здоров'я не був у силі приходити на збори. На 83-му році життя, 17-го квітня у Ню Йорку, перестало битися струджене серце бл. п. Дмитра Костюка після довгої і важкої недуги, а 21-го того ж місяця відбулися похорони його тлінних останків з похоронного заведення Петра Яреми до укр. кат. церкви св. Юра, а звідси на кладовище Кальварія.

За покійним Дмитром сумують прибиті горем дружина Анна, син Іван з невісткою і троє внуків, як також земляки із Зеленої Буковини, ближчі і дальші приятелі та члени товариств „Буковина" і „Верховина". В. Й. П.

Богдан Ластовецький
Секретар 184-го Відд. УНС

Зустріч з письменницею Вірою Вовк в 83-ім Відділі СУА

Чарівний запах тропікальних квітів, бездонну тишину старого праліcу перервав голосний регіт тисячі й одного людського горла розбавленого карнавалом. Та це тільки коротко. Барвисті строї, стукіт чобіт по кам'яних вулицях, веселі пісні, вигуки, свисти знову губилися в зеленім випарі джунглів.

Такі образи повні звуків і красок змалювала письменниця Віра Вовк, читаючи свої твори-балади.

Віра Вовк була милим гостем на останніх сходинах 83-го відділу СУА. Зустріч із нею викликала неабияке зацікавлення членства — було понад 60 осіб присутніх. В присмній неформальній атмосфері, вона описала нам своє життя в країні її сталого побуту — Бразилії. Письменниця Віра Вовк живе в Ріо де Жанейро, де викладає германістику в університеті. З відповідей на дані їй питання, ми довідались, що Ріо де Жанейро не таке чарівне, як бачимо на знимках,але теж має свій відсоток бруду, злиднів та інших проблем, які витворюються в містах, де живе велика кількість людей. Бразилійці, — це люди повільні, мають дивну вдачу, — мають на все час.

Наше життя в Ню Йорку в порівнанні до їхнього, це мов старий, німий фільм, де особи скачуть, бігають, падають мов маріонетки на шнурках. Але зауважила панна Вовк, є три речі, які розбуджують зі сну громадян Бразилії — а це вибори, карнавал і революція.

Останніх двох ми вже самі знаємо, там не бракує.

Українців в Бразилії понад 20 тисяч. Вони найбільше поселені в Парані та Сан Паўло. Місіонерську ролю відіграє наша церква в безмежних просторах Бразилії. Поетеса Вовк, як ми довідались з приємним здивуванням, довелося говорити по-українськи з бразилійськими муринами, та слухати, як вони співають Службу Божу по-українському.

Великим зацікавленням Віра Вовк є Пен Клюб — світова організація письменників, поетів та журналістів. Минулого року вона взяла участь в міжнародніх зборах Клюбу, як офіційна репрезентантка Бразилії. Це велика честь для письменниці, і показує, як високо літературні кола Бразилії оцінюють її працю. Це честь для нашої громади, що ми можемо сказати, що Віра Вовк — українка.

Віра Вовк є жінка невеликого росту, та в ній є безмежний запас енергії працювати для того, що творить ціль її життя.

Цей висновок не безпідставний. Дехто з нас вперше зустрінувся з поетесою Вірою Вовк, та й він відчув її бажання до знання, безмежну любов до самовислову в творчості та щире зацікавлення всім довкола.

Марта Бачинська

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ГУБЕРНАТОР ПІВДЕННОЇ КАРОЛІНИ ДОНАЛД С. РАССЕЛЛ ЗАЙМАЄ СЕНАТОРСЬКЕ СТАНОВИЩЕ, яке опорожнилося зі смертю 68-річного сенатора-демократа Олина Д. Джанстона. 59-річний губернатор Расселл зрезигнував зі свого становища в користь 41-річного віце-губернатора Роберта МекНейра, який негайно найменував Расселла на сенаторський пост. В листопаді 1966-го року вибори виберуть когось на сенатора, який обійме урядування на початку січня 1967-го року. Расселл є демократом, інший сенатор Південної Каролайни Стром Тирмонд перейшов до республіканців минулого року та підтримував кандидатуру Беррі Голдвотера.

МОСКОВСЬКЕ „ПЛЯНОВОЄ ХОЗЯЙСТВО" ОПРИЛЮДНИЛО ПРОМОВУ совєтського прем'єра Алексєя Косигіна з-перед місяця на закритому засіданні совєтської державної Плянувальної Комісії. З тієї промови виходить, що у 5-тирічці 1966-1970 береться на увагу збільшену продукцію предметів першої потреби, збільшену продукцію особових автомобілів та підвищення платень.

Доповідь проф. В. Чапленка в Ню Йорку

12-го березня в Українському Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку проф. В. Чапленко виголосив доповідь на тему „Завдання літературної творчости на чужині". На доповідь прибули письменники, поети, артисти, кол. військовики і мистці, між ними скульптор Молодожанин та інші.

Доповідь проф. Чапленко почав про з'їзд письменників, що недавно відбувся в Америці: „З'їзд цей пройшов спокійно, хоч після з'їзду п. Парфанович писала інакше".

Розглянувши творчість письменників на рідних землях, професор зазначив: „там висить меч над головою" і творчість радянських письменників виконує певну функцію. Там панує наказ „старшого брата" — росіянина, якого наказ і виконують українські письменники. Яскравий приклад може бути: „Реве та стогне Дніпр широкий" — останній твір Юрія Смолича, в якому автор зрадив сам себе й змінив правду життя історії України — зробив по наказу сучасного господаря.. Неправдива підтасовка фактів історії минулого України, навмисне перекручення й оплюгавлення для догоди „старшого брата" — росіянина.

Який вплив нової сучасної політики там видно хоч-би з того, що тепер там регабілітовані письменника Б. Грінченка тільки тому, що його жінка була росіянка. Письменники на рідних землях хоч і мають освіту, але не мають можливости працювати над собою, над своїми творами, так як наприклад працював Ів. Франко, або М. Коцюбинський. Справжні шукання в мистецтві мусять бути, М. Коцюбинський все життя працював над собою. Тепер же письменники на рідних землях мусять тільки виконувати наказ влади. Поезія на рідних землях тепер поповнилася талановитою молоддю. Ліна Костенко безперечно обдарована, пише прекрасні поезії. На еміграції нас є Діма. У них обидвох є подібність в шуканні поетичних образів, щире відчуття краси й ритму — справжньої поезії...

Друга частина доповіді: це письменники на еміграції. Тут письменники можуть бути щирими й одвертими. Нам треба бути відповідальними перед правдою історії України. У нас є такі письменники, як Улас Самчук. Зрідка нагадують про себе Гайдарівський, Іван Лобода, що живе у Винніпегу, Дончук, Смолій, Струтинська, Ф. Мелешко — драматург і письменник, неспокійна Д. Гуменна, дитяча письменниця Л. Храплива та інші.

Окреме місце на еміграції належить поезії. Очолює поезію й веде перед наш найкращий поет Маланюк, із молодих поетів Діма. Професор прочитав верлібр поетеси як приклад справжньої поезії, де ритм й оригінальна поетичність. На еміграції маємо великі кадри письменників всіх родів і жанрів. Чистої форми не може бути — а мусить бути зміст.

Після доповіді відбулася дискусія, в якій приймали участь: пані Животко і Храплива та Фотій Мелещко, який нарікав, що мало тепер купують книжок. Дискусія після доповіді носила діловий характер й дала багато нових перспектив для праці. Доповідь проф. В. Чапленка була на високому науковому рівні, що було відмічено багатьма присутніми, які дякували доповідачеві.

О. К-ий

Концерт хору „Бурлаки", Боффало, Н. Й.

Старанням української католицької парафії Боффало-Схід відбувся 28 березня в залі українського дому „Дніпро", концерт чоловічого хору „Бурлаки", зорганізованого при Братстві кол. вояків І УД УНА. Хор, у складі 32 хористів, у чотирьох виступах, відспівав шістнадцять пісень різного жанру, починаючи піснею про Почаївську Божу Матір М. Леонтовича. У програмі були пісні давнішого походження як „Крилець"В. Матюка, „Прометей" К. Стеценка і його ж „Вилітали орли" та сучасні П. Майбороди, Шамо, Кос-Анатольського і Ю. Лаврівського, а також народні й популярні пісні в обробітці М. Лисенка, С. Людкевича, Д. Котка та диригента хору „Бурлаки" Юрія Лаврівського.

Хор голосово зрівноважений, з доброю краскою голосів, звучить повно. Хор має візу, дані, щоб при дальшій, посиленій праці, зайняти одне з передових місць у низці українських хорів у ЗДА. Сольові партії в хорі виконували: Б. Пруц, М. Проценко і Р. Цьолко.

Концерт започаткувала пані Ірина Лаврівська деклямацією „Ода до пісні" Р. Купчинського, вона й заповідала та давала короткі пояснення до дальших точок програми.

Поміж виступами хору були вплетені два танки: „Коломийка", яку звинно і стилево відтанцювали Зірка Яцишин і Орися Мохнач, та „Гуцулка", виконана з гуцульським темпераментом парою справжніх гуцулів панею Анною Бліч і Юрієм Гудим'яком. До обидвох танків пригравала оригінальна гуцульська музика: скрипка, фльояра, цимбали і барабан (Мочерняк, Михайлюк, Грегуляк і Мацьків).

Концерт був одною з рідких у нас мистецьких імпрез, дав вдоволення численно зібраній публіці та матеріяльну користь парафії на сплату боргів за шкільний будинок.

О. З.

ПОДОРОЖ НА ПРОВІНЦІЮ

(Продовження із стор. 2-ої)

вили, бож знаєте „нур фюр дойче", але люди ризикують.

— Я люблю свіжу рибу особливо карасі.

— На обід будемо мати фаршовану щуку і смажені карасі. Вн. я ж мій гість.

— Та що ви? Це як у пісні: „Гоп, Тетяно, карасі в сметані". — І дзвінкий жіночий сміх понісся над водою.

Тихо підплили до помосту. Аркадій допоміг Жені вийти з човна і прив'язав його до стовпа.

— Ваш парк і став чудові. Просто не хочеться звідси виходити. Але я маю ще одно прохання. Чи вгадаєте?

— Думаю, що маєте на увазі продукти, — почав Аркадій.

— Ні! Про це я не дбаю. Я знаю, що ви не відпустите мене з порожньою торбою. Ха-ха-ха! — Щось подумала: — Живемо в часі... приїхала гостювати і разом старцювати...

— Не наша вина в такому становищі, але ми маємо щось робити, щоб змінити...

— Самозрозуміло. Для цього нас об'єднала спільна доля, але Аркадію... — Женя глянула допитливими очима, і легка усмішка пробігла по її устах. — Залишім політикування. Я хочу мало досить у місті. Я хочу відпочити і це хочу бачити поле, справжній хліб. Я вже кілька років не була в селі, і мені дуже хочеться бачити лани пшениці і взагалі простір...

— Все для вас, Женю. Ми ще маємо досить часу. Обідати будемо пізніше, а тепер підемо в поле. є близько. Хочете?

— Звичайно, хочу! — і Женя взяла Аркадія під руку.

∴

Тасьма прорізала широкий лан і зникла вузькою стежкою поміж житом та зеленою смугою вівса. Женя ніби сп'яніла від непроглядної хвилястої поверхні жита.

— Яка краса! О, Боже, ти могутньою силою землі і сонця наповнися колоски. Виграваєш золотими променями м'якенькі міхурці і перетворюєш їх у тверді зернини. А в них — праця людини і її життя. Коли ж ми будемо господарями власної праці? — Женя пригортає до грудей і ніжно гладить тонкими пальцями жмут ще зелених колосків.

Аркадій дивиться на Женю і думає: „Вона неподібна до інших жінок. Як глибоко сприймає вона красу природи, її мелодії і як гарне, українське має вона серце!!"

А в голубому небі жайворонок: „квіт, квіт! квіт, квіт!"

Женя піднесла голову від житніх колосків і прислухається тому жайвороновому квітуванню. Її великі очі наповнились вологістю.

Аркадій взяв Женю за руку.

Вони йшли замріяні поміж червоними маками і синіми волошками. Аркадій зірвав кілька маків і встромив їх у хвилясто-золоті коси Жені.

Вона глибоко вдихнула повітря і прошептала:

— Дякую, Аркадію!...

Аркадій хотів сказати щось веселе, розсмішити Женю, але не зміг.

ТАРЗАН, ч. 5424 Хто поїде?

— Очевидно! — сказав Дан. — Це ваш привілей піти до Африки зі мною, чи кудинебудь інде...

— Але ця подорож може тривати цілі тижні. Чи воно випадає лишати вашу дружину?

Клайд Фіппс хитро промив. — Керол? Не думаю... В дійсності я схильний вірити, що вона відчує вашу неприсутність...